

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucí práce

Předkladatelka práce: Adéla Šišková
Studijní program: Učitelství pro 1. stupeň
Název práce: Žák s odlišným mateřským jazykem na 1. stupni ZŠ
Vedoucí práce: Mgr. Šárka Káňová, Ph.D.
Oponentka práce: PhDr. Markéta Zachová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE A JEHO NAPLNĚNÍ

Předkládaná diplomová práce se věnuje tématu vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ) na 1. stupni ZŠ. Téma, tak i výzkumný cíl formulovaný jako „porozumět vnímání přítomnosti žáků s OMJ učiteli na 1. stupni ZŠ a prozkoumat jejich strategie a používané didaktické pomůcky“ je ve vztahu ke studovanému oboru relevantní a vysoce aktuální. Autorka se v práci opírá o svoji vlastní pedagogickou praxi a pojednává o výzvách spojených s rostoucí migrací a multikulturalitou pro vzdělávací systém. Zdůrazňuje též potřebu individuální podpory pro žáky s odlišným mateřským jazykem a nutnost přizpůsobení výuky.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Práce je přehledně strukturována, kapitoly jsou řazeny od obecného ke konkrétnímu a text postupně graduje. V kapitole věnované teoretickým východiskům autorka seznamuje čtenáře se stěžejními pojmy jako např. začínající učitel, výukové strategie či žák s OMJ. Výukové strategie jsou sledovány jak teoreticky, tak ve výzkumu. Autorka se dále zaměřila na důležité aspekty vzdělávání žáků s odlišnými mateřskými jazyky na 1. stupni ZŠ. Kapitola obsahuje podrobný popis podpůrných opatření, jako jsou individuální vzdělávací plány a asistenti pedagoga, a zdůrazňuje význam inkluzivního přístupu a formativního hodnocení. Autorka též zdůrazňuje potřebu respektovat kulturní a jazykové odlišnosti žáků a navrhuje praktické postupy pro efektivní vzdělávání v této oblasti. Pozornost je věnována důležitým aspektům příchodu žáka s odlišným mateřským jazykem na základní školu a na postupy, které by měly být školou a třídním učitelem dodržovány. Přístup autorky je systematický a strukturovaný, což usnadňuje čtenářům porozumění a případnou aplikaci uvedených postupů do praxe.

V kapitole věnované metodologii výzkumného šetření autorka velmi podrobně popisuje postup svého výzkumu, od definování výzkumného problému a cíle až po sběr a analýzu dat. Pracuje s kvalitativními metodami a využívá polostrukturované rozhovory a analýzu dokumentů. Kritéria výběru respondentů jsou jasně vymezena a odpovídají zaměření výzkumu. Autorka také zdůrazňuje důležitost etických hledisek výzkumu. Celkově lze říci, že autorka prokázala pečlivost a profesionalitu v plánování a provádění výzkumu, a to jak v teoretické části (vymezení metod, výběr respondentů), tak i v praktické (sběr a analýza dat).

Výsledky jsou prezentovány v samostatné kapitole a zahrnují interpretaci rozhovorů s učiteli základních škol a obsahovou analýzu dokumentů, konkrétně didaktických pomůcek. Rozhovory vedené s učiteli zkoumaly pohledy učitelů na tuto problematiku. Identifikovány byly různé aspekty reakcí od obav a nejistot až po pozitivní vnímání. Zdůraznila úskalí spojená s subjektivní interpretací dat a nedostatkem kvantitativní analýzy. Výsledky naznačují, že učitelé využívají různé strategie a prostředky, aby podpořili úspěch žáků s OMJ ve vzdělávání. Autorčina práce zdůrazňuje pozitivní aspekty inkluzivního vzdělávání a přínosy multikulturního